

Strategia terytorialna

**Partnerstwo
Sieradzkie+**

MIASTO I GMINA
BŁASZKI

GMINA
BRĄSZEWICE

GMINA
BRZEŹNIO

GMINA
BURZENIN

GMINA
GOSZCZANÓW

GMINA
KLONOWA

MIASTO I GMINA
WARTA

GMINA
WRÓBLEW

MIASTO I GMINA
ZŁOCZEW

POWIAT
SIERADZKI

Strategia terytorialna

**Partnerstwo
Sieradzkie+**

Strategia terytorialna
partnerstwa SIERADZKIE +

Opracowanie
Związek Miast Polskich

Zespół autorski
Piotr Jański, Krzysztof Koman - ZMP

Kierownik projektu CWD
Jarosław Komża

Projekt „Pilotaż Centrum Wsparcia Doradczego” poprzez bezpośrednie doradztwo ZMP w strategicznym planowaniu rozwoju 38 partnerstw samorządowych, ma na celu popularyzowanie idei partnerstwa między samorządowego, wzmocnienie zdolności gmin i powiatów do podejmowania przemyślanej i celowej współpracy oraz planowania kompleksowych przedsięwzięć aktywizujących potencjał obszaru partnerstwa i budujących jego rozwój.

Dzięki współpracy Związku Miast Polskich, samorządów lokalnych i regionalnych oraz Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, dla ponad 370 partnerskich gmin i powiatów z obszarów borykających się z problemami rozwojowymi przygotowywane są diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej, a następnie strategie terytorialne oraz pakiety przedsięwzięć podnoszące jakość życia mieszkańców.

Projekt „Pilotaż Centrum Wsparcia Doradczego” realizowany jest w okresie od września 2020 do marca 2022 roku w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

2021 © Związek Miast Polskich

Skład Partnerstwa

Miasto i Gmina Błaszki, Gmina Brąszewice, Gmina Brzeźnio, Gmina Burzenin, Gmina Goszczanów, Gmina Klonowa, Miasto i Gmina Warta, Gmina Wróblew, Miasto i Gmina Złoczew, Powiat Sieradzki

Skład Rady Partnerstwa

Piotr Świdorski burmistrz Błaszek

Karol Misiak wójt Brąszewic

Dorota Kubiak wójt Brzeźnia

Jarosław Janiak wójt Burzenina

Krzysztof Andrzejewski wójt Goszczanowa

Marcin Golanowski wójt Klonowej

Krzystian Krogulecki burmistrz Warty

Tomasz Woźniak wójt Wróblewa

Dominik Drzazga burmistrz Złoczewa

Mariusz Bądzior starosta powiatu sieradzkiego

Kazimiera Gotkowicz wicestarosta powiatu sieradzkiego

Skład Grupy Roboczej

Stanisław Woźny, naczelnik wydziału inwestycje i ochrona środowiska, Błaszki; Anita Komenda, podinspektor do spraw wodociągów i inwestycji, gospodarki ściekowej i promocji, Brąszewice; Grzegorz Pokrakowski, sekretarz gminy, Brzeźnio; Arkadiusz Słupiński, zastępca wójta, Burzenin; Damian Janiak, zastępca wójta, Goszczanów; Bożena Marciniak, samodzielne stanowisko ds. funduszy zewnętrznych, zamówień publicznych oraz spraw wojskowych i obrony cywilnej, Klonowa; Mariusz Lewandowski, zastępca burmistrza, Warta; Agnieszka Czarnek-Kaczmarek, inspektor do spraw budownictwa i gospodarki komunalnej, Wróblew; Justyna Majchrowska, inspektor do spraw rachunkowości budżetowej, Złoczew; Izabela Lorczyk, główny specjalista do spraw promocji, wydział organizacyjny, powiat sieradzki

Spis treści

1. Synteza diagnozy i założenia do strategii.....	9
1.1. Podstawowe wnioski z analizy powiązań funkcjonalnych	9
1.2. Kluczowe potencjały i bariery zidentyfikowane w procesie diagnostycznym.....	10
1.3. Port jachtowy na zbiorniku Jeziorsko, Potencjał obszaru partnerstwa	10
1.4. Bariery, problemy, deficyty obszaru partnerstwa	15
1.5. Kluczowe determinanty potrzeb rozwojowych obszaru partnerstwa	17
1.6. Kluczowe wyzwania oraz kierunki strategicznej interwencji i współpracy	19
2. Cele partnerstwa	20
2.1. Wizja	20
2.2. Misja	20
2.3. Charakterystyka celów.....	21
3. Projekty.....	25
3.1. Projekty strategiczne	26
3.2. Projekty uzupełniające.....	27
4. Warunki i procedury obowiązujące w realizacji strategii	28
5. System monitoringu i oceny skuteczności realizacji strategii	30
5.1. Wskaźniki realizacji strategii	30
5.2. Monitorowanie procesu wdrażania strategii.....	35
5.3. Ocena (ewaluacja) stopnia osiągnięcia celów strategicznych.....	36
6. Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno- gospodarczych	37
6.1. Partycypacja społeczna na etapie przygotowywania strategii.....	37
6.2. Partycypacja społeczna na etapie realizacji strategii.....	38
6.2.1. mechanizmy planowanego włączenia w proces wdrażania strategii podmiotów, o których mowa w projekcie Umowy Partnerstwa	38
6.2.2. zasady współpracy pomiędzy sektorem publicznym, społecznym i gospodarczym.....	38
6.3. Partycypacja społeczna na etapie oceny efektów strategii	39
7. Źródła finansowania – potencjalne źródła finansowania dla poszczególnych projektów	40
8. Załączniki	42

8.1. SAMORZĄD +	42
8.2. TRANSPORT +.....	47
8.3. EKOLOGIA +	52
8.4. TURYSTYKA +.....	56

1. Synteza diagnozy i założenia do strategii

1.1. Podstawowe wnioski z analizy powiązań funkcjonalnych

Obszar partnerstwa tworzą głównie gminy o charakterze rolniczym. Funkcje usługowe są w nich słabo rozwinięte, występują jedynie podstawowe usługi rynkowe (sklepy, handel, drobne usługi) i publiczne (przedszkola, szkoły podstawowe, ośrodki podstawowej opieki zdrowotnej). Wiodącą funkcją jest produkcja rolna i funkcja osadnicza. Pewna koncentracja usług występuje w trzech obecnych na obszarze partnerstwa miasteczkach. Występuje tam koncentracja usług podstawowych oraz pojawiają się usługi wyższego rzędu zarówno rynkowe, takie jak dyskonty czy stacje paliw, banki; jak i publiczne, takie jak szkoły ponadpodstawowe czy lekarze specjaliści.

Obszar partnerstwa charakteryzuje się niską gęstością powiązań drogowych. Przez teren partnerstwa przebiega trasa szybkiego ruchu S8. Wpływ trasy na rozwój obszaru partnerstwa jest jednak ambiwalentny, z jednej strony poprawia dostępność komunikacyjną i stwarza szansę rozwoju strefy aktywności ekonomicznych wokół węzła Żłoczew. Z drugiej strony stanowi barierę komunikacyjną (trudności w przekraczaniu drogi szybkiego ruchu) oraz może powodować tak zwany efekt korytarzowy, czyli wysysanie zasobów do większych ośrodków.

Odbiciem struktury funkcjonalnej są deklarowane przez mieszkańców migracje dnia codziennego (przepływy ludności). Na obszarze partnerstwa realizowane są aktywności podstawowe, takie jak praca, opieka nad dziećmi, uczestnictwo w obrzędach religijnych, podstawowa opieka zdrowotna – zazwyczaj w gminie zamieszkania. Najczęściej odwiedzanymi przez sąsiadów gminami są Błaszki, Warta oraz Żłoczew, a więc trzy miasteczka, gdzie można dokonać większych zakupów, czy skorzystać z bardziej specjalistycznych usług. Z kolei aktywności wyższego rzędu jak kontakt z kulturą wysoką, edukacja na szczeblu wyższym czy wizyta u lekarza specjalisty najczęściej wymagają już podróży do miasta powiatowego, innego ośrodka o znaczeniu ponadlokalnym lub stolicy województwa.

Współpraca na szczeblu ponadgminnym dotyczy głównie wykorzystania walorów turystycznych i przyrodniczych wzdłuż rzeki Warty i wokół zbiornika Jeziorsko – „Przymierze Jeziorsko” i gospodarki odpadami – „Związek Komunalny czyste miasto, czysta gmina”. Jednakże nie są w nią zaangażowane wszystkie gminy tworzące partnerstwo.

1.2. Kluczowe potencjały i bariery zidentyfikowane w procesie diagnostycznym

1.3. Port jachtowy na zbiorniku Jeziorsko, Potencjał obszaru partnerstwa

Potencjały obszaru partnerstwa to przede wszystkim posiadane zasoby, oferowane produkty i usługi, które przynoszą lub mogą przynieść korzyści bezpośrednie (dochody) lub pośrednie poprzez wytworzenie wartości dodanej dla mieszkańców i interesariuszy partnerstwa.

Wspólnie z grupą roboczą dokonano identyfikacji niemal 30 zasobów, które zostały następnie poddane ocenie znaczenia dla obszaru partnerstwa.

Tabela 1. Zasoby obszaru partnerstwa

LP	Zasób	Średnia ocena w skali 1-10
1	rolnictwo	9,21
2	gleba, pola uprawne	9
3	lokalizacja	8,64
4	rzeka Warta	8,43
5	las	8,36
6	ogrodnictwo	8,21
7	trasa S8, połączenia komunikacyjne	8,07
8	potencjał osobowy (kapitał ludzki)	8
9	zbiornik Jeziorsko	8
10	dziedzictwo kulturowe, historia	7,93
11	niezurbanizowany krajobraz	7,93

12	zasoby naturalne	7,93
13	czyste powietrze	7,79
LP	Zasób	Średnia ocena w skali 1-10
14	zbiornik Próba	7,5
15	tereny inwestycyjne	7,25
16	brak zakładów przemysłowych	7,21
17	Lokalna Grupa Działania Przymierze Jeziorsko	7
18	pomniki przyrody	7
19	kultura sieradzka	6,88
20	rezerваты przyrody	6,75
21	klasztor sióstr Kamedulek	6,36
22	muzeum Miasta i Rzeki Warty	6,25
23	węgiel	6,21
24	neogotycki kościół w Klonowej	6,13
25	muzeum Walewskich w Tubądzinie	6
26	barokowy kościół w Goszczanowie	5,75

Wskazane zasoby koncentrują się wokół walorów przyrodniczych, zasobów naturalnych i związanych z dziedzictwem kulturowym. Jak widać, za najważniejszy zasób zostało uznane rolnictwo oraz związane z nim gleba i pola uprawne. W czołówce zestawienia znalazły się także inne zasoby przyrodnicze (rzeka Warta, lasy, ogrodnictwo). Warto zauważyć wysoką pozycję lokalizacji oraz trasy S8 i połączeń komunikacyjnych. Zestawienie zamykają poszczególne zabytki oraz atrakcje turystyczne. Również bogate złoża węgla nie zostały ocenione jako istotny z punktu widzenia obszaru partnerstwa zasób.

Wspólnie z grupą roboczą dokonano także identyfikacji 22 kluczowych produktów obszaru partnerstwa. Produkty również zostały poddane ocenie pod kątem znaczenia dla obszaru partnerstwa.

Tabela 2. Produkty obszaru partnerstwa

LP	Produkt	Ocena w skali 1-10
1	produkty / płody rolne / zwierzęce /mleczne	9
2	warzywa / owoce / zboża / ziemniaki - produkty roślinne	9
3	ziemniaki	8,83
4	mleko	8,33
5	płytki ceramiczne	8,17
6	nowalijki (świeże warzywa)	8,17
7	produkty nieprzetworzone przemysłowo - możliwość zakupu produktów rolnych i zwierzęcych prosto od rolnika	8
8	energia wiatrowa	7,83
9	tereny inwestycyjne	7,67
10	zespoły pałacowo-parkowe	7,33
11	wędliny	7,17
12	drewno / produkty leśne	7,17
13	szlak rowerowy	7
14	łódzki szlak konny	7
15	żwir/piasek	6,67
16	złoczewski obszar funkcjonalny	6,67
17	wyciąg do nart wodnych	6,5
18	naczepy	6,33
19	klasztor sióstr Kamedulek (oferta hotelu wyciszenia)	6,33
20	agroturystyka	6
21	port jachtowy	5,33

22	rozrywka (Chicago Club Broszki)	4,67
-----------	---------------------------------	------

Jak widać czoło listy zajmują produkty rolne (zarówno jako ogólne kategorie, jak i najważniejsze lokalne specjalizacje produkcyjne), co świadczy o dobrym wykorzystaniu posiadanych zasobów związanych z produkcją rolniczą. Kolejne na liście są produkty związane z nowoczesnym przemysłem i gospodarką (płytki ceramiczne, energia wiatrowa, tereny inwestycyjne). Listę zamykają produkty związane z przemysłami czasu wolnego, turystyką i rekreacją, co może wskazywać na niewykorzystany w tym zakresie potencjał rozwoju.

Tabela 3. Potencjał rozwoju produktów obszaru partnerstwa

LP	Produkt	Ocena w skali 1-10
1	produkty nieprzetworzone przemysłowo - możliwość zakupu produktów rolnych i zwierzęcych prosto od rolnika	9,75
2	produkty / płody rolne / zwierzęce /mleczne	9,57
3	warzywa / owoce / zboża / ziemniaki - produkty roślinne	8,29
4	energia wiatrowa	8,29
5	tereny inwestycyjne	8,29
6	szlak rowerowy	7,86
7	mleko	7,5
8	agroturystyka	7,43
9	wędliny	7,14
10	łódzki szlak konny	7,14
11	płytki ceramiczne	7
12	drewno / produkty leśne	6,86
13	nowalijki (świeże warzywa)	6,71
14	złoczewski obszar funkcjonalny	6,71
15	ziemniaki	6,57

16	żwir/piasek	6
17	wyciąg do nart wodnych	6
18	port jachtowy	6
19	zespoły pałacowo-parkowe	5,71
20	klasztor sióstr kamedulek (oferta hotelu wyciszenia)	5,71
21	naczepy	4,86
22	rozrywka (Chicago Club Broszki)	4,5

Analiza oceny potencjału rozwoju produktów wskazuje, że produkcja rolnicza postrzegana jest jako mająca największy potencjał rozwoju. Za nią plasuje się energia wiatrowa i tereny inwestycyjne. Na uwagę zasługuje wysoka pozycja szlaku rowerowego i agroturystyki, w przeciwieństwie do innych produktów związanych z przemysłami czasu wolnego, które ponownie zamykają listę.

Reasumując trzeba stwierdzić, że rozwój społeczno-gospodarczy obszaru partnerstwa opiera się na 3 filarach: zasobach środowiska naturalnego, rozwiniętej produkcji rolnej i zasobach kulturowych. Najważniejsze produkty oparte są na posiadanych zasobach i koncentrują się głównie wokół płodów rolnych. Potencjał rozwoju produktów wskazuje na chęć utrzymania dotychczasowego profilu gospodarczego (produkcja rolnicza) i uzupełnienie go o nowoczesne gałęzie gospodarki (energia wiatrowa, tereny inwestycyjne). Zastanawiająca jest sytuacja dość licznie reprezentowanych produktów związanych z rekreacją i spędzaniem czasu wolnego, których potencjał rozwoju (z wyjątkiem szlaku rowerowego i agroturystyki) jest oceniany dość nisko.

1.4. Bariery, problemy, deficyty obszaru partnerstwa

Tabela 4. Drzewo problemów

skutki			
Niedostosowanie oferty usług społecznych do potrzeb i oczekiwań mieszkańców	Niższy - w odniesieniu do otoczenia - wzrost zamożności mieszkańców, przedsiębiorców i samorządów	Niewykorzystanie potencjału rozwojowego, w tym gospodarczego, bazującego na zasobach naturalnych	Niezadowolenie społeczeństwa, trudności w zarządzaniu rozwojem
problem główny			
mała atrakcyjność osiedleńcza i inwestycyjna			
problemy obszarowe (syntetyczne)			
Niekorzystne trendy demograficzne (spadek liczby ludności, starzenie się społeczeństwa)	Niska dynamika rozwoju gospodarczego	Niewykorzystanie i stopniowa utrata walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju obszaru	Trudności w zapewnieniu świadczenia usług publicznych na oczekiwanym poziomie
przyczyny			
obszar społeczny	obszar gospodarczy	obszar środowiskowo/przestrzenny	problemy administracji / samorządu
Starzejące się społeczeństwo	Brak lokalnej marki (lokalnego produktu), niewystarczająca promocja	Niewykorzystany potencjał walorów przyrodniczych, kulturowych i turystycznych	Niezadowalający stan techniczny infrastruktury komunalnej, np. dróg
Długotrwałe bezrobocie i stałe wykluczenie społeczne	Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych	Peryferyjne położenie geograficzne (w województwie)	Niewielkie zasoby finansowe na cele rozwojowe poszczególnych JST
Bariery architektoniczne dla osób z niepełnosprawnościami	Niski poziom infrastruktury teletechnicznej, np. brak dostępu do szybkiego Internetu 5 G	Słaba dostępność komunikacyjna poszczególnych gmin obszaru Partnerstwa	Niski poziom informatyzacji usług administracyjnych (brak e-usług w administracji samorządowej, niski poziom kompetencji pracowników, braki w oprogramowaniu i infrastrukturze IT)
Nieatrakcyjny rynek pracy - migracja młodych mieszkańców do miast i za granicę	Nieokreślony kierunek rozwoju gospodarczego, brak koncepcji rozwoju	Niewystarczający poziom aktywności planistycznej gmin w zakresie gospodarki przestrzennej	Nieuregulowany stan prawny części nieruchomości gminnych, np. dróg

Deficyt mieszkaniowy oraz niska jakość istniejących zasobów	Brak dostępu do sieci gazowej	Zanieczyszczenie środowiska, m.in. - problemy związane z tzw. niską emisją i zanieczyszczeniami pochodzącymi z rolnictwa	Niski poziom współpracy pomiędzy JST w obszarze Partnerstwa i poza nim
Brak dostępu do specjalistycznych usług leczniczych	Niski stopień wykorzystania OZE	Niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców	Systematyczny wzrost kosztów realizacji usług komunalnych (w szczególności w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi) przy ograniczonych możliwościach podnoszenia poziomu opłat ponoszonych przez mieszkańców i odbiorców
Brak działań dedykowanych młodym mieszkańcom w zakresie ich integracji i spędzania czasu wolnego	Brak inkubatorów przedsiębiorczości i instytucji otoczenia biznesu; niska innowacyjność lokalnych przedsiębiorstw	Malejący bilans zasobów wodnych spowodowany obniżeniem poziomu lustra wód podziemnych oraz niskim zasobem wód powierzchniowych	
Brak żłobków i ograniczona liczba miejsc w przedszkolach	Brak bazy turystycznej, gastronomicznej i rekreacyjnej	Wykluczenie komunikacyjne części miejscowości	
Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura około drogowa (ścieżki rowerowe, chodniki)	Niewielka liczba zakładów produkcyjnych w sektorze rolno-spożywczym (mogących współpracować z lokalnymi producentami rolnymi)	Niewystarczający poziom infrastruktury komunalnej, np. w zakresie gospodarki kanalizacyjnej	

1.5. Kluczowe determinanty potrzeb rozwojowych obszaru partnerstwa

W poprzednich rozdziałach zdiagnozowano najważniejsze zasoby, kluczowe produkty partnerstwa oraz potencjały i deficyty (problemy) obszaru. W niniejszym rozdziale postaramy się wskazać te elementy, które w procesie rozwoju mogą wzmacniać lub osłabiać potencjały partnerstwa oraz pogłębiać lub przyczyniać się do eliminowania problemów. To tak zwane determinanty (czynniki) rozwoju. Mogą to być zarówno mierzalne elementy rozwoju (np. dostępność komunikacyjna, dostępność określonych usług), jak i trudno mierzalne (np. zaufanie, współpraca, wspólna wizja rozwoju). Czynniki rozwoju zaprezentowano w układzie klasycznej analizy SWOT (szanse, zagrożenia, silne i słabe strony)

Tabela 5. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Dobrze rozwinięte rolnictwo Wysoka dostępność i jakość usług podstawowych Jakość środowiska Walory przyrodniczo-krajobrazowe Walory kulturowe i turystyczne (umiarkowane) Stabilna liczba mieszkańców Poczucie bezpieczeństwa Przywiązanie mieszkańców do miejsca zamieszkania	Dostępność komunikacyjna Dostępność dobrze płatnych i atrakcyjnych miejsc pracy Jakość i dostępność zasobów mieszkaniowych Wsparcie przedsiębiorczości Niewielka ilość dużych firm Peryferyjne położenie Brak szerzej rozpoznawalnych produktów regionalnych Niewystarczający rozwój infrastruktury sieciowej Słabo rozwinięte przemysły czasu wolnego Planowanie przestrzenne

SZANSE	ZAGROŻENIA
Zatrzymanie mieszkańców Rozwój usług Rozwój nowoczesnych gałęzi gospodarki Rozwój nowoczesnego w tym ekologicznego rolnictwa Rozwój przemysłów czasu wolnego (turystyka, rekreacja, rozrywka) Wykorzystanie impulsu rozwojowego w postaci węzła Złoczew Zintensyfikowanie współpracy samorządów na szczeblu ponadgminnym	Zanik usług Brak dostatecznej ilości siły roboczej Zła koniunktura w rolnictwie Susza Wysysanie zasobów do bardziej atrakcyjnych ośrodków Pogorszenie koniunktury gospodarczej w szczególności w rolnictwie Wzrost kosztów świadczenia usług publicznych Pogłębienie wykluczenia komunikacyjnego Pogorszenie parametrów środowiskowych

Podczas warsztatów strategicznych w dniu 16.06.2021 za kluczowe mocne strony uznano:

- **dobrze rozwinięte rolnictwo,**
- wysoką dostępność i jakość usług podstawowych
- bezpieczeństwo
- jakość środowiska
- walory środowiskowe i krajobrazowe

a za najważniejsze szanse:

- rozwój nowoczesnego i ekologicznego rolnictwa
- rozwój współpracy jednostek samorządu terytorialnego na szczeblu ponadgminnym
- rozwój przemysłów czasu wolnego

1.6. Kluczowe wyzwania oraz kierunki strategicznej interwencji i współpracy

Jako kluczowy problem zdefiniowano małą atrakcyjność osiedleńczą i inwestycyjną obszaru. Obszar partnerstwa pełni głównie funkcję zaplecza produkcji rolniczej oraz osadniczą, kluczową sprawą jest więc zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej. Obszar partnerstwa można scharakteryzować jako wewnętrznie peryferyjny, dlatego ważna jest dostępność komunikacyjna nie tylko do stolicy województwa, ale również dogodne połączenia z ośrodkami wzrostu w sąsiednich województwach. Dostępność komunikacyjną należy rozpatrywać kompleksowo w duchu idei zrównoważonej mobilności, nie koncentrując się wyłącznie na budowie i remontach dróg. Zarówno koordynacja inwestycji infrastrukturalnych w zakresie transportu jak i zapewnienie efektywnej komunikacji publicznej mogłoby stać się jednym z kierunków strategicznej interwencji i współpracy w ramach partnerstwa.

Dla atrakcyjności osiedleńczej fundamentalne znaczenie ma jakość środowiska naturalnego, która może stać się przewagą konkurencyjną obszaru. Jest ona silnie związana z dostępem do infrastruktury sieciowej oraz jakością substancji budowlanej. Na obszarze partnerstwa nadal problemem jest niedorozwój podstawowych sieci infrastruktury technicznej (kanalizacyjnej i gazowej), wyposażenie techniczne mieszkań i duży odsetek energochłonnych budynków ogrzewanych węglem. Istotnym aspektem jest także efektywna gospodarka śmieciowa, która może być płaszczyzną współpracy między samorządowej.

Wobec zmian demograficznych kluczowym wyzwaniem będzie zachowanie wysokiej dostępności do usług publicznych oraz rynkowych. Może to zmusić samorządy do podjęcia współpracy w tym zakresie. Na pierwszy plan wysuwa się rozwój usług opiekuńczych, zarówno dla dzieci do lat 3 (żłobki) jak i dla osób starszych i niesamodzielnych.

Zachowanie a nawet poprawa walorów przyrodniczo-krajobrazowych ma także fundamentalne znaczenie dla rozwoju tak zwanych przemysłów czasu wolnego na obszarze partnerstwa. Mogą się one rozwijać także w oparciu o zasoby kulturowe. Jest to jeden z potencjalnych kierunków rozwoju gospodarczego, wymagający koordynacji działań planistycznych i zarządczych oraz promocyjno-edukacyjnych.

Poza bezpośrednim oddziaływaniem samorządu znajdują się dwa najważniejsze czynniki rozwoju wskazywane jako słabe strony tj. wysokość zarobków i atrakcyjność miejsc pracy, jednakże koordynacja działań związanych ze wsparciem rozwoju przedsiębiorczości (w tym rolnictwa) może przynieść poprawę sytuacji i w tym zakresie.

Współpraca partnerska może przynieść wymierne korzyści także w obszarze modernizacji samej administracji, w szczególności rozwoju e-usług i informatyzacji.

2. Cele partnerstwa

2.1. Wizja

Chcemy, aby nasz powiat (obszar partnerstwa) był czysty, zadbany, przyjazny dla mieszkańców oraz gości. Mieszkańcom zapewniał wysoką jakość edukacji, dostęp do opieki zdrowotnej i bogatą ofertę miejsc pracy. Zarówno mieszkańcom jak i gościom zapewniał atrakcje kulturalne i ofertę turystyczną.

2.2. Misja

Misja partnerstwa to jego cel nadrzędny, stanowiący przyczynę zawarcia partnerstwa i niezmienny w całym okresie jego trwania. Misja powinna być oparta o kluczowe wartości, wokół których zawiązało się i chce działać partnerstwo.

Misją partnerstwa jest zapewnienie większej efektywności działania administracji samorządowej poprzez wspólne i skoordynowane działania zmierzające do rozwoju obszaru i zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

2.3. Charakterystyka celów

Obszar społeczny:

Rozwój oferty usług społecznych i jej dostosowanie do potrzeb i oczekiwań mieszkańców, w szczególności poprzez zorganizowanie systemu opieki dla seniorów i dzieci w środowisku lokalnym oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w obszarze opieki medycznej.

Powyższy cel odpowiada wprost na problem syntetyczny zdefiniowany w obszarze społecznym którym są niekorzystne trendy demograficzne skutkujące niedopasowaniem oferty usług społecznych do potrzeb i oczekiwań mieszkańców.

W szczególności cel koncentruje się na takich problemach jak brak żłobków i ograniczona ilość miejsc w przedszkolach, brak dostępu do specjalistycznych usług leczniczych i starzejące się społeczeństwo.

Rozwój usług społecznych i ich dostosowanie do potrzeb i oczekiwań mieszkańców można oprzeć na dobrze rozwiniętej sieci gminnych ośrodków zdrowia i ośrodków pomocy społecznej a także placówek edukacyjnych. Modernizacja oferty usług społecznych i infrastruktury społecznej wzmocni poczucie bezpieczeństwa oraz zapewni (definiowaną dziś jako mocną stronę) jakość i dostępność usług podstawowych. Z pewnością realizacja tego celu przyczyni się do wzmocnienia przywiązania mieszkańców do miejsca zamieszkania oraz wzmocnienia współpracy samorządów na obszarze partnerstwa. Realizacja tego celu zapobiegnie także zagrożeniom takim jak wysysanie zasobów do bardziej atrakcyjnych ośrodków oraz wzrost kosztów świadczenia usług publicznych.

Zorganizowanie sprawnego systemu opieki dla seniorów a także najmłodszych dzieci jest działaniem, które może wykraczać poza obszar pojedynczej gminy i powinno być rozpatrywane na całym obszarze partnerstwa, podobnie jak zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w obszarze opieki medycznej.

Obszar gospodarczy:

Zwiększenie tempa rozwoju gospodarczego a tym samym szybszy wzrost zamożności mieszkańców, przedsiębiorców i samorządów poprzez:

- **Przedsiębiorczość i rynek pracy oparte na wiedzy (o obszarze i jego potencjałach)**
- **Wsparcie i rozwój lokalnego biznesu**
- **Rozwój współpracy na linii samorząd – przedsiębiorcy**

Cel odpowiada na problem syntetyczny zdefiniowany jako niska dynamika rozwoju gospodarczego. W szczególności cel koncentruje się na takich aspektach jak: brak lokalnej marki (lokalnego produktu) i niewystarczająca promocja, brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych, nieokreślony kierunek rozwoju gospodarczego, brak koncepcji rozwoju, brak inkubatorów przedsiębiorczości i instytucji otoczenia biznesu, niska innowacyjność lokalnych przedsiębiorców oraz brak bazy turystycznej, gastronomicznej i rekreacyjnej.

Potencjały, dzięki którym można liczyć na realizację tego celu to głównie: rozwój nowoczesnego rolnictwa a także wysoka jakość środowiska i walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz walory kulturowe i turystyczne. Realizacji tego celu sprzyjać będzie także stabilna liczba mieszkańców.

Dzięki realizacji tego celu wzmocnieniu ulegnie lokalna przedsiębiorczość (w tym rolnictwo, szczególnie ekologiczne), wykorzystane zostaną szanse drzemiące w przemysłach czasu wolnego oraz impuls rozwojowy w postaci węzła Złoczew. Realizacja tego celu jest także szansą na zatrzymanie mieszkańców i rozwój usług a tym samym uniknięcie głównych zagrożeń w postaci dalszego zaniku usług i wysysania zasobów do atrakcyjniejszych ośrodków.

Do realizacji celu niezbędne jest zintensyfikowanie współpracy samorządów na szczeblu ponadgminnym. Zwiększenie tempa rozwoju gospodarczego wymaga realizacji zintegrowanych projektów wykraczających terytorialnie poza obszar jednej gminy.

Obszar środowiskowo – przestrzenny

Wykorzystanie endogenicznego potencjału rozwojowego obszaru poprzez:

- **Ochronę zasobów w szczególności wodnych**
- **Spójną politykę przestrzenną**
- **Kompleksowy, spójny, dostępny i efektywny system połączeń komunikacyjnych**
- **Wzrost świadomości ekologicznej**

Cel odpowiada na problem syntetyczny w postaci niewykorzystania i stopniowej utraty walorów środowiska przyrodniczego. W szczególności cel koncentruje się na takich problemach jak: słaba dostępność komunikacyjna (wykluczenie komunikacyjne części miejscowości), niewystarczający poziom aktywności planistycznej gmin, zanieczyszczenie środowiska związane z niską świadomością ekologiczną mieszkańców, brakami infrastrukturalnymi i malejący bilans zasobów wodnych.

Realizacja tego celu przyczyni się do ochrony zasobów poprzez spójną politykę przestrzenną i efektywny system połączeń komunikacyjnych (zmniejszenie presji środowiskowej indywidualnego transportu samochodowego). Realizacja celu wzmocni także potencjały obszaru takie jak: dostępność usług podstawowych, jakość środowiska, walory przyrodniczo-krajobrazowe, kulturowe i turystyczne., przyczyni się do wykorzystania szans rozwojowych oraz zapobiegnie zagrożeniom, głównie pogłębieniu wykluczenia komunikacyjnego części miejscowości.

Zarówno efektywny system połączeń komunikacyjnych jak i polityka przestrzenna powinny być kształtowane w sposób skoordynowany na całym obszarze partnerstwa.

Obszar administracyjno – samorządowy

Skuteczne zarządzanie rozwojem i wzrost zadowolenia społeczeństwa z działania administracji lokalnej dzięki:

- zarządzaniu i administracji opartych na wiedzy (danych) i współpracy
- szybkiej, zdalnej i kompleksowej obsłudze interesanta
- dostępnym, zorientowanym na mieszkańca i otwartym urzędem
- lepszym warunkom pracy w administracji

Cel odpowiada na problem syntetyczny tj. trudności w zapewnieniu świadczenia usług publicznych na oczekiwanym poziomie i wynikające z nich niezadowolenie społeczeństwa (z działania administracji) oraz trudności w zarządzaniu rozwojem w szczególności poprzez rozwiązanie takich problemów jak: niski poziom informatyzacji usług administracyjnych, niski poziom współpracy pomiędzy JST w obszarze partnerstwa i poza nim, systematyczny wzrost kosztów realizacji usług komunalnych.

Dzięki realizacji tego celu wzmocniona zostanie zdolność administracji do zarządzania rozwojem w sposób zrównoważony, poprawie ulegnie jakość obsługi interesanta oraz warunki pracy w administracji. Ograniczone zostaną także zagrożenia w postaci wzrostu kosztów świadczenia usług publicznych.

Wspólna modernizacja i elektronizacja działania administracji pozwoli ograniczyć koszty wdrożenia a także uwspólnić przyjęte rozwiązania, co z pewnością zostanie pozytywnie ocenione przez klientów.

3. Projekty

Podobnie jak wizja, misja i cele strategiczne również projekty zostały opracowane w cyklu warsztatów strategicznych w dniach 8, 16, 23 czerwca 2021. Konstruując projekty oraz dokonując ich wyboru brano pod uwagę czy projekt:

- jest środkiem osiągnięcia celu/celów partnerstwa
- wzmacnia zdiagnozowane potencjały
- rozwiązuje zdiagnozowane problemy

Zwracano także szczególną na to by projekty były: partnerskie (realizowane wspólnie przez uczestników partnerstwa i posiadały wspólny rezultat); zintegrowane (kompleksowo rozwiązywały szerszy zakres problemów, łączyły różne działania).

Projekty strategiczne ujęte w strategii posiadają trzy cechy konstytutywne:

- mają wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy;
- łączą w sobie co najmniej dwa z czterech wymiarów zdefiniowanych jako: gospodarczy, społeczny, środowiskowy, przestrzenny;
- wykazują powiązanie (komplementarność) z innymi projektami zapisanymi w ramach tworzonej strategii oraz innymi projektami na obszarze partnerstwa, których realizacja jest w sposób wiarygodny przesądzona.

Dodatkowymi cechami, które były brane pod uwagę przy ocenie zasadności realizacji i dojrzałości projektu były następujące kwestie:

- łączenie w sobie działań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych (tzw. twardych i miękkich);
- łączenie w sobie zróżnicowanych zakresów przedmiotowych;
- poprawa jakości świadczonych usług na obszarze większym niż jednej gminy;
- obniżenie kosztów świadczenia usług publicznych lub/i podniesienie bazy podatkowej gmin działających w partnerstwie;

Wszystkie projekty strategiczne włączone do strategii stanowią pakiet (wiązkę) i w kolejnym etapie projektu CWD zostanie dla nich sporządzona wstępna analiza wykonalności.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania zdecydowano się wybrać 4 projekty strategiczne zaprezentowane w poniższej tabeli oraz 11 projektów uzupełniających.

3.1. Projekty strategiczne

Tabela 6. Lista projektów strategicznych

LP	Tytuł i opis projektu
1	TRANSPORT + Stworzenie zintegrowanego i efektywnego systemu transportu publicznego obejmującego opracowanie planu transportowego, uruchomienie regularnych połączeń autobusowych, remonty przystanków i dworców, powołanie podmiotu zarządzającego transportem (np. w formie spółki).
2	SAMORZĄD + Wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego w oparciu o doświadczenia gminy Burzenin a tym samym usprawnienie i elektroniczna działania administracji lokalnej oraz podniesienie standardu świadczenia usług. Stworzenie Platformy usług administracyjnych, integracja zasobów teleinformatycznych, wdrożenie nowych e-usług, informatyzacja procedur i obiegu dokumentów. Projekt powinien także objąć swoim zakresem modernizację i standaryzację stron internetowych urzędów oraz działania informacyjno-promocyjne dla mieszkańców i przedsiębiorców (klientów administracji).
3	EKOLOGIA + Program edukacji ekologicznej (ograniczanie niskiej emisji, wykorzystanie zasobów wody i energii, ochrona zasobów przyrodniczych, kształtowanie proekologicznych postaw).
4	TURYSTYKA + Rozwój usług turystycznych poprzez budowę systemu ścieżek i szlaków rowerowych, oraz zagospodarowanie doliny rzeki Warty i wykorzystanie potencjału zbiorników wodnych a także obiektów zabytkowych na obszarze partnerstwa.

Fiszki projektów strategicznych stanowią załącznik do strategii.

3.2. Projekty uzupełniające

Tabela 7. Lista projektów uzupełniających

LP	Tytuł i opis projektu
1	WODA + Podjęcie działań zmierzających do ochrony zasobów wodnych np. poprzez meliorację, małą retencję, w oparciu o powołany w tym celu podmiot. Oraz podejmowanie innych działań zmierzających do ochrony zasobów wodnych jak budowa kanalizacji, oczyszczalni ścieków itp.
2	URZĘDNICY + Wspólny projekt podnoszący kompetencje pracowników urzędów (szkolenia, studia podyplomowe).
3	SIERADZKIE + Opracowanie i wdrożenie wspólnej marki Partnerstwa oraz jej aktywne wykorzystanie w promocji Obszaru, w tym produktów i firm lokalnych (np. stworzenie i wdrożenie certyfikatu typu „Teraz Polska” dla przedsiębiorców i rolników z realizacją zintegrowanej kampanii promocyjnej); współpraca w zakresie promocji lokalnych produktów i usług podczas wydarzeń kulturalnych, sportowych i społecznych na Obszarze Partnerstwa.
4	ŻŁOBKI + Utworzenie żłobków na obszarze partnerstwa (koordynacja polityki samorządowej i współpraca w zakresie pozyskania funduszy na ten cel) oraz wsparcie świadczenia usług opiekuńczo-wychowawczych np. w formie dotacyjnej (żłobki społeczne).
5	ENERGIA + Współpraca w zakresie wspólnych zakupów energii elektrycznej.
6	MEDYCYNĄ + Utworzenie specjalistycznych punktów medycznych (koordynacja działań ośrodków zdrowia w celu zapewnienia dostępu do specjalistów)
7	KULTURA + Koordynacja działań instytucji kultury na obszarze partnerstwa (wspólna organizacja i koordynacja wydarzeń, wspólne zatrudnianie instruktorów, wymiana dobrych praktyk).
8	PRZESTRZEŃ + Powołanie Centrum Planowania Przestrzennego Partnerstwa tj. stworzenie partnerskiego biura/pracowni planistycznej w celu koordynacji polityki przestrzennej poszczególnych gmin i efektywniejszego uchwalania planów

	miejscowych a także świadczenia usług doradczych i eksperckich w zakresie urbanistyki, ruralistyki, architektury podczas planowania i realizacji inwestycji.
9	BIZNES + Utworzenie jednostki koordynującej wsparcie biznesu (np. w formie spółki celowej) i stworzenie wspólnej oferty dla biznesu.
10	OPIEKA + Stworzenie systemu opieki nad seniorami i osobami potrzebującymi wsparcia obejmującego: - sieć ośrodków opieki (dzienne domy opieki, środowiskowe domy samopomocy itp.) - wdrożenie systemu monitorującego funkcje życiowe - wdrożenie usługi „koperta życia”, „pudełko życia” - mieszkania wspomagane.
11	INWESTYCJE + Przygotowanie terenów inwestycyjnych.

4. Warunki i procedury obowiązujące w realizacji strategii

W tym rozdziale zostanie opisany system wdrażania, w tym struktury zarządzania strategią z uwzględnieniem partnerów społeczno-gospodarczych; wskazany zostanie podział zadań pomiędzy partnerami, zespół koordynacyjny wraz z zakresem czynności, za które będą odpowiedzialne poszczególne osoby, określone zostaną procedury aktualizacji dokumentu oraz angażowania społeczności lokalnej podczas wdrażania działań strategicznych; procedury związane z wyłączeniem/rezygnacją gminy z partnerstwa.

Zespół koordynacyjny dzieli się podobnie jak na etapie opracowywania strategii na:

Radę Partnerstwa pod przewodnictwem Starosty powiatu sieradzkiego złożoną z przedstawicieli władz poszczególnych gmin tworzących partnerstwo;

Grupę Roboczą pod przewodnictwem koordynatora grupy roboczej (przedstawiciel starostwa) złożoną z przedstawicieli poszczególnych gmin).

Rada partnerstwa powinna zbierać się regularnie (około raz na kwartał) do jej zadań należy podejmowanie kluczowych, kierunkowych i strategicznych decyzji oraz wyznaczanie zadań Grupie Roboczej a także monitorowanie efektów jej pracy. Rada Partnerstwa pełni więc rolę komitetu sterującego wdrażaniem strategii.

Grupa robocza powinna pozostawać w bieżącym kontakcie roboczym (wspólne spotkania co najmniej raz w miesiącu). Do zadań grupy roboczej należy bieżące zarządzanie projektami realizowanymi w partnerstwie, przygotowywanie materiałów na posiedzenia Rady Partnerstwa oraz nadzorowanie postępu prac w Zespołach Projektowych. Koordynator Grupy Roboczej pełni rolę operatora (koordynatora wdrażania) strategii.

Zespoły projektowe powoływane są spośród członków Grupy Roboczej, ich zadaniem jest bezpośrednia realizacja poszczególnych projektów. Na czele każdego zespołu projektowego powinien stać kierownik/koordynator projektu, bezpośrednio odpowiedzialny przed Radą Partnerstwa za postęp w realizacji projektu. Do prac zespołów projektowych w razie potrzeb powinny być włączane kompetentne osoby z urzędów gmin i starostwa, rekomendowane jest także zapraszanie na spotkania interesariuszy zewnętrznych i wypracowywanie rozwiązań metodami partycypacyjnymi.

Wskazana jest średniookresowa aktualizacja dokumentu strategii, która powinna odbywać się co najmniej raz na 5 lat. Należy wówczas dokonać przynajmniej uproszczonej diagnozy, aby zbadać zmiany w otoczeniu społeczno-gospodarczym. Weryfikacji należy poddać stopień realizacji strategii i zaktualizować listę projektów w zależności od potrzeb i stopnia zaawansowania realizacji. Rekomendowanym rozwiązaniem jest również audyt wdrażania w połowie okresu obowiązywania dokumentu (tzw. ewaluacja on going) pozwalająca dokonać niezbędnych korekt.

Podczas wdrażania działań zapewniony powinien zostać udział społeczności lokalnej, zarówno na etapie przygotowywania poszczególnych projektów do realizacji (w formie konsultacji społecznych, zapraszania zainteresowanych podmiotów do pracy w zespołach projektowych) jak i w okresie funkcjonowania zrealizowanych przedsięwzięć, aby stale podnosić jakość świadczonych usług i wdrażać usprawnienia wynikające z doświadczeń użytkowników.

Ponieważ partnerstwo SIERADZKIE + funkcjonuje wyłączenie na podstawie listu intencyjnego realne zaangażowanie partnerów w poszczególne projekty będzie każdorazowo potwierdzane odrębnym listem intencyjnym lub porozumieniem. Rezygnacja danej JST z udziału w partnerstwie nie wymaga więc dokonywania żadnych formalności, wystarczy przekazanie tej informacji pozostałym członkom.

Wszystkie projekty strategiczne adresowane są w założeniu do wszystkich członków partnerstwa, o chęci zaangażowania się w dany projekt JST będą decydować na etapie przygotowania do realizacji. Przystąpienie do konkretnego projektu powinno być każdorazowo formalizowane. Możliwe jest także niezaangażowanie się poszczególnych JST w dany projekt.

5. System monitoringu i oceny skuteczności realizacji strategii

5.1. Wskaźniki realizacji strategii

Tabela 8. Tabela wskaźników

Rozwój oferty usług społecznych i jej dostosowanie do potrzeb i oczekiwań mieszkańców, w szczególności poprzez zorganizowanie systemu opieki dla seniorów i dzieci w środowisku lokalnym oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w obszarze opieki medycznej.					
nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa (rok 2021)	Wartość docelowa (rok 2027)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
Podmioty wykorzystujące technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK)	Szt.	0	10	Sprawozdanie JST	corocznie
Projekty, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	Szt.	0	10	Sprawozdanie JST	corocznie
Miejsca w żłobkach i punktach opieki dla seniorów	Szt.	Do ustalenia	200	Sprawozdanie JST	corocznie
Jakość i dostępności usług medycznych i opiekuńczych	Skala punktowa	Do ustalenia	Wzrost o 10%	Badania społeczne	corocznie

Zwiększenie tempa rozwoju gospodarczego a tym samym szybszy wzrost zamożności mieszkańców, przedsiębiorców i samorządów poprzez:

Przedsiębiorczość i rynek pracy oparte na wiedzy (o obszarze i jego potencjałach)

Wsparcie i rozwój lokalnego biznesu

Rozwój współpracy na linii samorząd – przedsiębiorcy

nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa (rok 2021)	Wartość docelowa (rok 2027)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
Wspólne przedsięwzięcia samorządu i przedsiębiorców (sponsoring, ppp, projekt partnerski itp.)	Szt.	0	5	Sprawozdanie JST	corocznie
Przedsiębiorstwa wprowadzające innowacje	Szt.	0	4	Sprawozdanie JST/dane firm	corocznie
Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) przedsiębiorstwa	Szt.	0	50	Sprawozdanie JST	corocznie
Miejsca pracy utworzone we wspieranych podmiotach	Szt.	0	50	Sprawozdanie JST	corocznie
Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne	zł	0	25% wartości wsparcia	Sprawozdanie podmiotu objętego wsparciem	corocznie
Odwiedzający obiekty kulturalne i turystyczne	Szt/rok	Do ustalenia	+ 10%	Sprawozdanie JST	corocznie

Wykorzystanie endogenicznego potencjału rozwojowego obszaru poprzez:

Ochronę zasobów w szczególności wodnych

Spójną politykę przestrzenną

Kompleksowy, spójny, dostępny i efektywny system połączeń komunikacyjnych

Wzrost świadomości ekologicznej

nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa (rok 2021)	Wartość docelowa (rok 2027)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
Zdolność wybudowanych lub zmodernizowanych instalacji do oczyszczania ścieków	RLM	0	Do ustalenia	Sprawozdanie JST	corocznie
Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych linii kanalizacyjnych	km	0	50	Sprawozdanie JST	corocznie
Infrastruktura wybudowana w celu ochrony zasobów wodnych	Szt.	0	10	Sprawozdanie JST	corocznie
Obszar objęty Planami Zagospodarowania	Km ²	Do ustalenia	Wzrost o 20%	Sprawozdanie JST	corocznie
Długość przebudowanych lub zmodernizowanych szlaków komunikacyjnych (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe)	km	0	100	Sprawozdanie JST	corocznie

zakupione jednostki taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym	Szt.	0	15	Sprawozdanie JST	corocznie
Użytkownicy transportu zbiorowego	Szt.	Do ustalenia	50 000	Liczba sprzedanych biletów	corocznie
Zadowolenie mieszkańców z działania systemu komunikacji publicznej	Skala punktowa	Do ustalenia	Wzrost o 10 %	Badania społeczne	corocznie
Działania edukacyjne związane z tematyką ekologiczną	Szt.	0	10	Sprawozdanie JST	corocznie

Skuteczne zarządzanie rozwojem i wzrost zadowolenia społeczeństwa z działania administracji lokalnej dzięki:
zarządzaniu i administracji opartych na wiedzy (danych) i współpracy
szybkiej, zdalnej i kompleksowej obsłudze interesanta
dostępnym, zorientowanym na mieszkańca i otwartym urzędem
lepszym warunkom pracy w administracji

nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa (rok 2021)	Wartość docelowa (rok 2027)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
E-usługi wdrożone w urzędach	Szt.	0	10	Sprawozdanie JST	corocznie
W pełni z informatyzowane urzędy dysponujące zintegrowanym systemem zarządzania usługami publicznymi i obiegu dokumentów	Szt.	1	4	Sprawozdanie JST	corocznie
Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług i aplikacji cyfrowych	Szt.	0	10	Sprawozdanie JST	corocznie
Użytkownicy nowych publicznych usług i aplikacji cyfrowych	Szt.	0	10 000	Sprawozdanie JST	corocznie
Zadowolenie mieszkańców z działania administracji	Skala punktowa	Do ustalenia	Wzrost o 10 %	Badania społeczne	corocznie
Zadowolenie pracowników z warunków pracy	Skala punktowa	Do ustalenia	Wzrost o 10 %	Badania społeczne	corocznie

5.2. Monitorowanie procesu wdrażania strategii

Monitorowanie wdrażania strategii to obserwowanie w czasie rzeczywistym procesu realizacji projektów i powstawania w ich ramach produktów.

Monitorowanie polega na systematycznym zbieraniu i przetwarzaniu danych opisujących postęp realizacji programów strategicznych i skupia się przede wszystkim na terminowości realizacji zadań i osiągnięcia produktów w zaplanowanych terminach. Tak rozumiany monitoring spełnia także rolę systemu wczesnego ostrzegania o ewentualnych nieprawidłowościach.

Podmioty zaangażowane w monitorowanie to:

- rada partnerstwa jako komitet sterujący wdrażania strategii;
- kierownik grupy roboczej jako operator (koordynator wdrażania) strategii
- wykonawcy zadań strategicznych (kierownicy poszczególnych projektów)

Należy podkreślić, iż najważniejsza rola w monitorowaniu wskaźników przypadając będzie realizatorom poszczególnych projektów w ramach strategii. W tym celu należy opracować matrycę monitoringu projektów na poziomie poszczególnych gmin. Taka matryca w sposób czytelny wskaże częstotliwość oraz podmiot odpowiedzialny za realizację określonych wskaźników projektów (składających się na wartości docelowe wskaźników strategii).

Na poziomie monitorowania strategii głównym podmiotem monitorującym oraz dokonującym oceny osiągnięcia założonych wskaźników winien być operator (koordynator wdrażania) strategii, czyli kierownik grupy roboczej, z uwzględnieniem roli rady partnerstwa.

Wdrażaniu strategii powinny towarzyszyć dwa rodzaje monitoringu:

- monitoring rzeczowy odnoszący się do terminowości realizowania zadań i powstawania produktów;
- monitoring finansowy obejmujący analizę przepływów finansowych w ramach realizacji strategii.

5.3. Ocena (ewaluacja) stopnia osiągnięcia celów strategicznych

Na potrzeby oceny stopnia osiągnięcia celów strategicznych (a więc – skuteczności wdrażania strategii) przyjęto następujące zasady ewaluacji strategii. W odróżnieniu od monitoringu, który jest procesem ciągłym, ewaluacja odbywa się w konkretnych punktach osi czasu. W przypadku partnerstwa SIERADZKIE + zaplanowano dwa momenty wykonania ewaluacji:

- w połowie okresu obowiązywania strategii (ewaluacja mid-term).
- na zakończenie całego procesu wdrażania strategii (ewaluacja końcowa, ewaluacja ex-post)

Przedmiotem ewaluacji jest co do zasady stopień osiągnięcia celów strategicznych, ewaluacji dokonuje się na dwóch poziomach:

- skuteczności osiągania rezultatów bezpośrednich
- skuteczności osiągania celów strategicznych (rezultatów strategicznych).

W systemie oceny warto uwzględnić stosowanie poniższych kryteriów oceny:

- trafność;
- efektywność;
- skuteczność;
- użyteczność;
- trwałość.

Opracowanie raportu ewaluacyjnego zaleca się zlecić profesjonalnej firmie doradczej.

6. Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno- gospodarczych

6.1. Partycypacja społeczna na etapie przygotowywania strategii

Na etapie przygotowywania strategii przeprowadzono szereg badań opinii społecznej oraz konsultacji z zainteresowanymi stronami. W szczególności podstawą prac planistycznych była szczegółowa diagnoza oparta nie tylko na analizie danych statystycznych, ale przede wszystkim na pięciu rodzajach badań społecznych:

- Ankiecie dla mieszkańców, przeprowadzonej online w dniach 11-25 stycznia 2021 w której wzięło udział 861 respondentów.
- Ankiecie dla młodzieży ostatnich klas szkół ponadpodstawowych przeprowadzonej w dniach 18-21 stycznia 2021 w której wzięło udział 555 osób (z łącznej liczby 736 uczniów).
- Ankiecie online dla liderów społeczności lokalnej (liderzy administracji, gospodarki, sektora społecznego, liderzy opinii) w ankiecie przeprowadzonej w dniach 1-14 lutego 2021 wzięło udział 68 osób.
- Wywiadach indywidualnych (scenariuszowych) z liderami społeczności lokalnych (wójtami i burmistrzami) przeprowadzonych w dniach 2-12 marca 2021 w których wzięło udział 9 samorządowców.
- Ankiecie na temat współpracy na linii samorząd- przedsiębiorcy, przeprowadzonej w dniach 3-24 lutego 2021 roku, wypełnionej przez 9 samorządów.

Szeroki zakres ankietyzacji oraz wywiadów indywidualnych pozwolił zgromadzić dużą ilość danych jakościowych i dobrze poznać potrzeby lokalnej społeczności. Poszczególne samorządy opracowały także matryce liderów lokalnych, które wykorzystano z jednej strony do zidentyfikowania liderów i zaadresowania do nich ankiet z drugiej strony matryca będzie pomocna na etapie wdrażania strategii ułatwiając dotarcie do kręgów opiniotwórczych.

6.2. Partycypacja społeczna na etapie realizacji strategii

6.2.1. mechanizmy planowanego włączenia w proces wdrażania strategii podmiotów, o których mowa w projekcie Umowy Partnerstwa

W procesie realizacji strategii partycypacja społeczna będzie równie ważna jak w procesie jej opracowywania. Inne będą natomiast wykorzystywane metody włączenia społecznego. Kluczowym aspektem jest zapewnienie realnego udziału środowisk lokalnych w procesie ostatecznego przygotowywania projektów do realizacji. Będzie się on odbywał na trzech poziomach:

- Szerokiego informowania społeczeństwa o podejmowanych działaniach
- Konsultowania wypracowanych rozwiązań
- Współdecydowania

Na etapie realizacji projektów rekomendowane jest zastosowanie następujących narzędzi partycypacyjnych:

- Informacja w lokalnych mediach, na profilach społecznościowych, stronach internetowych i w siedzibach urzędów, podczas spotkań z mieszkańcami
- Organizacja spotkań konsultacyjnych dotyczących wybranych zagadnień
- Organizacja warsztatów z udziałem mieszkańców i zainteresowanych stron
- Włączanie przedstawicieli interesariuszy do prac w grupie roboczej i zespołach projektowych

Bardzo ważnym elementem jest przekazywanie informacji zwrotnej na temat wyników konsultacji i efektów procesu partycypacji to jest ewentualnych zmian w koncepcji projektów i działań lub powodów ich nieuwzględnienia.

Szczegółowy dobór narzędzi i technik partycypacyjnych zostanie opracowany dla poszczególnych projektów.

6.2.2. zasady współpracy pomiędzy sektorem publicznym, społecznym i gospodarczym

Realizacja spójnej wizji rozwoju obszaru partnerstwa wymaga zgodnego współdziałania różnych sektorów. Opisane w rozdziale dotyczącym partycypacji techniki włączenia społecznego mające na celu realną partycypację i współzrządzenie

powinny zapewnić realną współpracę najważniejszych interesariuszy na etapie wdrażania strategii.

Wydaje się, że najbardziej efektywnym mechanizmem jest realny udział przedstawicieli sektora społecznego i gospodarczego w zespołach projektowych i obustronny przepływ informacji. Pozwala to dostosować działania administracji samorządowej do potrzeb obywateli a przedsiębiorcom i organizacjom społecznym odpowiednio wcześniej przygotować się do realizacji zadań wynikających z działania samorządów.

6.3. Partycypacja społeczna na etapie oceny efektów strategii

Oceny efektów realizacji strategii nie należy ograniczać do analizy wskaźnikowej, tj. prostego zbadania czy zrealizowano założone produkty i rezultaty. Równie ważny jest odbiór społeczny i akceptacja dokonanych zmian, oraz jakościowa ocena wprowadzonych rozwiązań. W tym celu na etapie oceny efektów strategii należy zastosować podobne narzędzia i metody partycypacyjne jakie zostały zastosowane na etapie diagnozy tj. ankiety skierowane do szerokiego grona odbiorców i zidentyfikowanych grup społecznych oraz wywiady pogłębione (ustrukturalizowane) z kluczowymi interesariuszami. Pozwoli to na uzyskanie pełnego obrazu odczuć społecznych na temat realizacji strategii. W zasadzie dla zachowania ciągłości procesu planowania strategicznego powinien to być również pierwszy krok do opracowania nowej lub aktualizacji przedmiotowej strategii.

7. Źródła finansowania – potencjalne źródła finansowania dla poszczególnych projektów

Architektura finansowa projektów ujętych w strategii jest złożona. Projekty strategiczne mogą mieć różne źródła finansowania. Podstawę działań stanowią środki własne gmin i powiatu. W szczególności partnerzy powinni zapewnić stabilne finansowanie komórek (zespołów projektowych) odpowiedzialnych za przygotowanie realizacji i wdrożenie projektów.

Oczywiście na realizację ambitnych planów rozwojowych i inwestycyjnych niezbędne będzie pozyskiwanie środków zewnętrznych. Do dyspozycji samorządów tworzących partnerstwo są min.:

- Środki unijne, na poziomie krajowym w postaci Programów Operacyjnych
- Środki unijne na poziomie regionalnym w postaci Regionalnych Programów Operacyjnych
- Środki rządowe, w szczególności Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład, Program Inwestycji Strategicznych, Program Czyste Powietrze i inne
- Środki rządowe w postaci programów ministerialnych
- Rządowe Fundusze Celowe
- Instrumenty finansowe dostępne na rynku

Potencjalne źródła finansowania poszczególnych projektów ujęto w ich opisach. Warto podkreślić, że projekt strategiczny nie jest równoznaczny z wnioskiem o dofinansowanie. Źródła finansowania dla każdego projektu będą identyfikowane w dalszym etapie prac podczas analizy wykonalności.

Spis tabel

Tabela 1.	Zasoby obszaru partnerstwa.....	10
Tabela 2.	Produkty obszaru partnerstwa	12
Tabela 3.	Potencjał rozwoju produktów obszaru partnerstwa	13
Tabela 4.	Drzewo problemów	15
Tabela 5.	Analiza SWOT.....	17
Tabela 6.	Lista projektów strategicznych	26
Tabela 7.	Lista projektów uzupełniających.....	27
Tabela 8.	Tabela wskaźników	30

8. Załączniki

8.1. SAMORZĄD +

SAMORZĄD +
Lider projektu - BURZENIN
Obszar Projektu - administracyjno-samorządowy, społeczny, gospodarczy
Zgodność z celami
Projekt wprost zmierza do realizacji celu w obszarze administracyjno-samorządowym tj: Skuteczne zarządzanie rozwojem i wzrost zadowolenia społeczeństwa z działania administracji lokalnej dzięki: • zarządzaniu i administracji opartych na wiedzy (danych) i współpracy • szybkiej, zdalnej i kompleksowej obsłudze interesanta • dostępnym, zorientowanym na mieszkańca i otwartym urzędem • lepszym warunkom pracy w administracji W obszarze społecznym realizacja projektu spowoduje rozwój oferty usług publicznych, ich dostosowanie do oczekiwań mieszkańców. W obszarze gospodarczym projekt przyczyni się do realizacji celu usprawniając działanie administracji, tym samym ułatwiając rozwój biznesu.
Opis koncepcji projektu/działania w tym uzasadnienie potrzeby realizacji
Projekt wyrasta z doświadczeń Gminy Burzenin, która kilka lat temu w ramach projektu pt. „Partnerzy dla e-Rozwoju” wdrożyła elektronizację procesu świadczenia usług oraz nowe e-usługi w obszarze podatków i nieruchomości, w szczególności zautomatyzowanie rozliczeń oraz poprawę dostępności informacji o procedowaniu spraw administracyjnych. Zrealizowany projekt jest przez Gminę oceniany bardzo pozytywnie i przyniósł zakładane korzyści, w szczególności w postaci poprawy jakości świadczonych usług przy jednoczesnym skróceniu czasu niezbędnego do ich realizacji. Ponadto, wyraźnie podniesiono poziom kompetencji cyfrowych urzędników. Doświadczenia związane z rozwojem usług elektronicznych, w szczególności w okresie pandemii koronawirusa Covid-19 wyraźnie wskazują na konieczność skupienia uwagi na poprawie jakości i efektywności, a także dostępności e-administracji w samorządach lokalnych. Pośród członków Partnerstwa wyłącznie Gmina Burzenin posiada tak zaawansowany system informatyczny

oraz kompetencje do jego rozwoju, stąd w naturalny sposób umożliwia to transfer wiedzy pomiędzy partnerskimi samorządami.

Koncepcja projektu obejmuje audyt procedur urzędowych i posiadanych zasobów (narzędzi) informatycznych, opracowanie koncepcji elektronizacji usług i procedur wewnętrznych, wdrożenie spójnego systemu informatycznego i pełną elektronizację wybranych procedur. Ponadto, przewiduje się wspólne przeprowadzenie wyboru wykonawcy projektu dla wszystkich zainteresowanych jednostek oraz wspólne szkolenia i jednoczesne wdrożenie systemów. Pozwoli to na synchronizację działań, a przy tym standaryzację usług administracyjnych dostępnych dla mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów na obszarze całego Partnerstwa. Szeroko zakrojona współpraca przy realizacji projektu oraz transfer wiedzy i doświadczeń Gminy Burzenin, pozwolą na sprawne przeprowadzenie procesu, a także potencjalne uniknięcie błędów. Zarazem, realizacja projektu pozwoli długofalowo na wygenerowanie znaczących oszczędności w bieżącym funkcjonowaniu administracji lokalnej przy jednoczesnym podniesieniu jakości i efektywności prowadzonych przez nią działań. Dodatkowym elementem projektu powinno być wdrożenie nowych e-usług w gminie Burzenin, oraz modernizacja gminnych stron internetowych ich uniformizacja i dostosowanie do wymogów dostępności cyfrowej, poprzez opracowanie oraz wdrożenie jednolitego frontendu.

Harmonogram/okres planowania

1. Przygotowanie i zawarcie porozumienia/ listu intencyjnego pomiędzy samorządami chcącymi uczestniczyć w projekcie: 1 miesiąc

2. Inwentaryzacja posiadanych zasobów:

- posiadane oprogramowanie: 2 tygodnie
- audyt wewnętrzny oprogramowania - 1 tydzień
- audyt sprzętu - 1 miesiąc
- audyt sieci - 1 tydzień

Razem: 1 miesiąc

- audyt procedur (co robimy w urzędzie) 1 tydzień

- spotkanie koordynacyjne

- spotkanie z Burzeninem - transfer wiedzy

- wybór modułów do wdrożenia (ograniczenia formalne)

- usługa doradcza w sprawie przygotowania OPZ, stworzenia wspólnego zamówienia,

- spotkanie koordynacyjne informatyków

- zamówienie publiczne (rozstrzygnięcie, kto będzie zamawiającym, opracowanie OPZ, decyzja: co- kupujemy, wybór dostawcy) - 3-6 miesięcy

*opcje - wspólne zamówienie - grupa zakupowa - umowy partnerskie, finansowanie z projektu (kupuje lider, partnerów łączy umowa)

Harmonogram/okres realizacji

- transfer danych (do wykonania przez pracowników urzędu)

- wdrożenie 5-ciu pierwszych modułów - 4 miesiące

- wdrożenie wspólne dla działów (księgowość, podatki etc.)

- szkolenie pracowników 1 miesiąc

- informacja dla mieszkańców, komunikacja z mieszkańcami 1 miesiąc

- promocja nowych usług 3 miesiące

Terytorialny zasięg projektu

W projekcie potencjalnie mogą uczestniczyć wszystkie gminy tworzące partnerstwo a także Starostwo Powiatowe

Komplementarność z innymi projektami

Projekt jest komplementarny z następującymi projektami strategicznymi:

Transport + - obsługa biletów (e-bilet)

i uzupełniającymi:

Urzędnicy + - wspólne szkolenia

Sieradzkie + - wspólna marka, wspólna promocja

Struktura organizacyjna

Burzenin - transfer wiedzy i doświadczeń

Lider projektu (Burzenin)

koordynator na poziomie każdej gminy

informatyk z każdego urzędu - zespół techniczny

ogół pracowników (definicja potrzeb, audyty, szkolenie, wdrożenie)

firma zewnętrzna - dostawca systemu (oprogramowania), przeprowadzenie szkoleń

firma zewnętrzna wykonawca modernizacji stron internetowych
Liczba osób zaangażowanych w Projekt ze strony JST
10 gmin x ilość zaangażowanych pracowników 30 = 300 osób
Liczba uczestników Projektu (odbiorców)
wszyscy mieszkańcy obszaru (klienci administracji)
Partnerzy
Obligatoryjni: Gminy uczestniczące w projekcie, Starostwo firma doradcza potrzebna do zaplanowania procesu firma kontrolna do sprawdzania doradcy firma informatyczna - dostawca oprogramowania, licencji, szkoleń doradztwo prawne doradztwo PZP, przeprowadzenie zamówienia partner społeczny (doradca ds. dostępności) Opcjonalni: Urząd Marszałkowski Przedsiębiorcy - ich organizacje, rolnicy - przedstawiciele użytkowników
Budżet projektu
300 000 x 10 JST = 3 000 000 zł W tym z budżetu gminy/powiatu: W tym środki zewnętrzne: W tym środki partnerów:
Warianty realizacji
Możliwe opcje: - modernizacja i ujednolicenie stron internetowych - liczba modułów - bazowe + opcjonalne do wyboru przez gminy - panel klienta - opcja dodatkowa

- sposób realizacji zamówienia (wspólne zamówienie, grupa zakupowa, lider kupuje w imieniu i na rzecz pozostałych partnerów)
- aplikacja na urządzenia mobilne
- powiadomienie sms o zaległościach
- zintegrowanie danych gmin z powiatem
- integracja z e-dziennikiem w szkołach
- rozkład jazdy, zakup biletu, e-bilet
- obsługa klienta (zdalna pomoc, asystent, telecentrum)

Produkty projektu i ich wskaźniki

- wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego w 10 JST
- modernizacja i dostosowanie do wymogów dostępności stron i bipów 10 JST
- utworzenie w 10 JST paneli obsługi klienta w zakresie podatków, opłat itp.
- przeszkolenie około 300 pracowników JST z obsługi nowego systemu
- zakupy niezbędnego sprzętu i oprogramowania
- kampania promocyjna

Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki

- usprawnienie działania administracji
- skrócenie czasu wydawania decyzji
- poprawa skuteczności ściągania danin
- poprawa jakości obsługi klienta
- zmniejszenie ilości błędów w rozliczeniach
- unifikacja procedur administracyjnych w gminach na terenie powiatu
- wzrost zadowolenia mieszkańców z działalności administracji
- poprawa zdolności zarządzania rozwojem poprzez oparcie decyzji na analizie gromadzonych i integrowanych automatycznie danych

8.2. TRANSPORT +

TRANSPORT +
Lider projektu – STAROSTWO POWIATOWE
Obszar Projektu - środowiskowo-przestrzenny, administracyjno-samorządowy, społeczny, gospodarczy
Zgodność z celami
Projekt wprost zmierza do realizacji celu w obszarze środowiskowo przestrzennym tj. wykorzystania endogenicznego potencjału obszaru poprzez: • Ochronę zasobów w szczególności wodnych • Spójną politykę przestrzenną • Kompleksowy, spójny, dostępny i efektywny system połączeń komunikacyjnych • Wzrost świadomości ekologicznej. Stanowi urzeczywistnienie składowej celu: Kompleksowy, spójny, dostępny i efektywny system połączeń komunikacyjnych. Projekt jest zgodny z głównym celem społecznym Partnerstwa, tj. rozwojem oferty usług społecznych i ich dostosowaniem do potrzeb i oczekiwań mieszkańców. Jego realizacja przyczyni się do osiągnięcia zakładanych celów gospodarczych, w szczególności: • Wsparcie i rozwój lokalnego biznesu • Rozwój współpracy na linii samorząd-przedsiębiorcy Ponadto, realizacja projektu oparta będzie na współpracy poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego oraz rzetelnej diagnozie potrzeb mieszkańców w sferze transportu oraz funkcjonowania społeczno-gospodarczego obszaru, co stanowić będzie wypełnienie celu strategicznego w obszarze administracyjno-samorządowym: Skuteczne zarządzanie rozwojem i wzrost zadowolenia społeczeństwa z działania administracji lokalnej dzięki zarządzaniu i administracji opartych na wiedzy (danych) i współpracy.
Opis koncepcji projektu/działania w tym uzasadnienie potrzeby realizacji
Organizacja transportu publicznego jest jednym z istotniejszych zadań własnych samorządu lokalnego. Przeprowadzona w toku prac projektowych diagnoza Obszaru Partnerstwa wyraźnie wskazuje, iż znacząca część miejscowości zmaga się z wykluczeniem komunikacyjnym a słabość lokalnych połączeń publicznych w bezpośredni sposób przyczynia się do obniżenia poziomu świadczonych usług publicznych i rynkowych. Brak

odpowiedniej sieci transportu publicznego wymusza na mieszkańcach korzystanie z indywidualnych środków transportu, co przyczynia się do rosnącego obciążenia ruchem samochodowym, a także ma jednoznacznie negatywny wpływ na stan środowiska naturalnego.

Ideą projektu jest stworzenie stabilnego, efektywnego oraz ekologicznego systemu transportu publicznego na obszarze całego Partnerstwa, którego organizatorami będą wspólnie jednostki samorządu terytorialnego za pośrednictwem dedykowanego temu celowi specjalistycznego podmiotu. Zapewniać on będzie transport dzieci i młodzieży szkolnej, ale także umożliwiał mieszkańcom Partnerstwa pewne połączenia komunikacyjne umożliwiające im korzystanie z usług rynkowych i publicznych na terenie Powiatu. Jego istotną cechą stanowić będzie także dostosowanie rozkładów jazdy do cyklu pracowniczego w najistotniejszych skupiskach przemysłowych i usługowych Partnerstwa. Organizacja transportu w sposób jednolity dla wszystkich partnerskich samorządów przyczyni się do znaczącego obniżenia kosztów (w porównaniu do próby indywidualnej realizacji projektu) przy jednoczesnej maksymalizacji efektów, m.in. obejmującej ujednolicony system biletowy, ujednolicony wizerunek, zsynchronizowany rozkład jazdy na terenie powiatu. Przygotowany system zapewni będzie wahadłowe połączenia pomiędzy najważniejszymi ośrodkami obszaru Partnerstwa (siedziby wszystkich gmin oraz powiatowe miasto Sieradz) oraz stałe połączenia mniejszych miejscowości z wybranymi w procesie oceny technicznej projektu węzłami przesiadkowymi. Pozwoli to na pełne wykorzystanie możliwości transportu publicznego, a także przyczyni się do integracji społeczności lokalnych w toku zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa komunikacyjnego.

Harmonogram/okres planowania

1. Przygotowanie i zawarcie porozumienia/ listu intencyjnego: 1 miesiąc
2. Przygotowanie Planu Transportowego
 - zlecenie opracowania: 3 miesiące
 - analiza istniejących połączeń i usług komunikacyjnych: 1 miesiąc
 - analiza potrzeb w zakresie połączeń: 1 miesiąc
 - analiza infrastruktury: 1 miesiąc
3. Utworzenie podmiotu wykonującego usługi transportowe np. w formie spółki (Operator Publicznego Transportu Zbiorowego): 2 miesiące
4. Zakup lub leasing pojazdów zero lub nisko-emisyjnych: 6 miesięcy
5. Wykonanie niezbędnych prac infrastrukturalnych (remonty i oznakowanie przystanków): 3 miesiące

6. Ustalenie siatki połączeń: 1 miesiąc 7. Rekrutacja kierowców i innego personelu: 1 miesiąc 8. Ustalenie cen biletów i wdrożenie e-biletu: 1 miesiąc 9. Uruchomienie kursów łącznie około 1 rok od momentu podpisania porozumienia do uruchomienia kursów
Harmonogram/okres realizacji
Coroczna aktualizacja Planu Transportowego i siatki połączeń Bieżąca analiza możliwości pozyskania dofinansowania na modernizację infrastruktury i rozwój taboru Coroczne sprawozdanie z funkcjonowania Bieżąca analiza możliwości pozyskania dofinansowania do przewozów np.z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych
Terytorialny zasięg projektu
w projekcie potencjalnie powinny uczestniczyć wszystkie gminy tworzące partnerstwo i Starostwo Powiatowe
Komplementarność z innymi projektami
Projekt jest komplementarny z następującymi projektami strategicznymi: Ekologia + - działania edukacyjne z zakresu ekologii Samorząd + - e-bilet Turystyka + - powiązanie najważniejszych atrakcji turystycznych siatką połączeń komunikacyjnych i uzupełniającymi: Urzędnicy + - wspólne szkolenia Sieradzkie + - wspólna marka, wspólna promocja
Struktura organizacyjna
Starostwo Powiatowe - lider projektu koordynator na poziomie każdej gminy

Wykonawcy zewnętrzni - opracowanie planu transportowego i siatki połączeń Powołana spółka transportowa - wykonywanie funkcji Operatora Publicznego Transportu Zbiorowego; realizacja kursów
Liczba osób zaangażowanych w Projekt ze strony JST
10 gmin x1 = 10 osób Starostwo Powiatowe 5 osób łącznie 15 osób
Liczba uczestników projektu (odbiorców)
wszyscy mieszkańcy powiatu - potencjalni klienci transportu publicznego
Partnerzy
Gminy uczestniczące w projekcie, Starostwo Firma konsultingowa - opracowanie planu transportowego i siatki połączeń Operator - spółka międzygminno-powiatowa
Budżet projektu
Koszt funkcjonowania spółki Zakup/Leasing Taboru Koszty utrzymania połączeń deficytowych *Szczegółowy budżet zostanie opracowany w ramach wstępnej analizy wykonalności W tym z budżetu gminy/powiatu: całość finansowana ze środków publicznych W tym środki zewnętrzne: możliwość wykorzystania dopłat z Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych, możliwość sfinansowania taboru ze środków zewnętrznych (Unia, Rząd, Województwo) W tym środki partnerów:
Warianty realizacji
Wyróżniono trzy możliwe warianty realizacji projektu: - utworzenie nowego podmiotu pełniącego rolę Operatora Publicznego Transportu Zbiorowego w formie spółki z o.o.

- organizacja przewozów w postaci Powiatowego Zakładu Budżetowego
- nawiązanie bliższej współpracy i doposażenie przedsiębiorstwa PKS Sieradz sp. z o.o.

Kolejnym wariantem jest zakup taboru bezpośrednio przez JST i przekazanie go w użytkowanie przewoźnikowi oraz zakontraktowanie przewozów w formule zamówienia publicznego.

Warianty te zostaną poddane szczegółowej analizie na etapie wstępnej analizy wykonalności. Najbardziej optymalnym wariantem wydaje się powołanie nowego podmiotu w formie spółki z o.o.

Produkty projektu i ich wskaźniki

- funkcjonująca komunikacja publiczna
- ilość linii autobusowych
- ilość zakupionego taboru
- ilość zatrudnionych pracowników
- ilość pasażerów
- redukcja emisji CO²

Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki

rezultaty

- poprawa dostępności komunikacyjnej
- wsparcie rozwoju społecznego i gospodarczego
- zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska
- zmniejszenie udziału transportu indywidualnego

wskaźniki:

- liczba wozokilometrów
- liczba pasażerów
- liczba zrealizowanych kursów
- wyniki badań nt. preferencji transportowych i zadowolenia z transportu publicznego

8.3. EKOLOGIA +

EKOLOGIA +
Lider projektu – STAROSTWO POWIATOWE
Obszar Projektu - społeczny, środowiskowo-przestrzenny
Zgodność z celami
Projekt wprost zmierza do realizacji celu w obszarze środowiskowo przestrzennym tj. wykorzystania endogenicznego potencjału obszaru poprzez: • Ochronę zasobów w szczególności wodnych • Spójną politykę przestrzenną • Kompleksowy, spójny, dostępny i efektywny system połączeń komunikacyjnych • Wzrost świadomości ekologicznej. Stanowi urzeczywistnienie składowej celu: Wzrost świadomości ekologicznej. Jest to fundamentalny czynnik warunkujący możliwość realizacji pozostałych składowych i całego celu strategicznego w tym obszarze. Projekt jest zgodny z głównym celem społecznym Partnerstwa, tj. rozwojem oferty usług społecznych i ich dostosowaniem do potrzeb i oczekiwań mieszkańców. Tematyka dbałości o środowisko naturalne jest coraz intensywniej obecna w przestrzeni publicznej więc program edukacji ekologicznej dobrze wpisuje się w ten trend dostarczając rzetelnej wiedzy. Realizacja projektu przyczyni się również do osiągnięcia zakładanych celów gospodarczych, w szczególności: • Przedsiębiorczość i rynek pracy oparte na wiedzy (o obszarze i jego potencjałach) • Wsparcie i rozwój lokalnego biznesu • Rozwój współpracy na linii samorząd-przedsiębiorcy Gospodarka obszaru partnerstwa jest bowiem silnie związana z jego walorami przyrodniczymi, których ochrona jest jednym z celów strategicznych w obszarze środowiskowym. Wzrost świadomości ekologicznej może być stymulatorem rozwoju nowoczesnych gałęzi gospodarki i modernizacji istniejących przedsiębiorstw w kierunku bardziej przyjaznym środowisku naturalnemu.

Ponadto, realizacja projektu oparta będzie na współpracy poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego oraz rzetelnej diagnozie potrzeb mieszkańców w sferze środowiskowej oraz funkcjonowania społeczno-gospodarczego obszaru, co stanowić będzie wypełnienie celu strategicznego w obszarze administracyjno-samorządowym: Skuteczne zarządzanie rozwojem i wzrost zadowolenia społeczeństwa z działania administracji lokalnej dzięki zarządzaniu i administracji opartych na wiedzy (danych) i współpracy.

Opis koncepcji projektu/działania w tym uzasadnienie potrzeby realizacji

Program edukacji ekologicznej (ograniczanie niskiej emisji, wykorzystanie zasobów wody i energii, ochrona zasobów przyrodniczych, kształtowanie proekologicznych postaw) jest niezbędny dla realizacji celu strategicznego w obszarze środowiskowo-przestrzennym. Tylko świadome wyzwania środowiskowych i posiadanych zasobów społeczeństwo będzie skłonne podejmować działania zmierzające do ochrony środowiska naturalnego. Jednocześnie wzrost świadomości ekologicznej stwarza szansę rozwoju innowacyjnych inicjatyw gospodarczych bazujących na endogenicznych potencjałach.

Projekt zakłada szereg działań skierowanych do różnych grup odbiorców, stosowanie do grupy dobierana będzie też tematyka i forma przekazu:

dzieci

Planowana jest organizacja zajęć w szkołach zarówno podczas regularnych lekcji, jak i w formie zajęć pozalekcyjnych. Możliwa jest także organizacja wycieczek lub zielonych szkół w miejscach wartych uwagi ze względu na realizowane tam projekty proekologiczne (elektrownie wodne, ograniczanie transportu kołowego, ekologiczne rolnictwo, przywracanie bioróżnorodności itp.) Celem tych działań jest kształtowanie właściwych postaw społecznych od najmłodszych lat.

młodzież

Działania przewidziane dla młodzieży będą w zasadzie podobne do tych skierowanych do dzieci, z tą różnicą, że poruszane problematyka może być prezentowana w sposób bardziej fachowy i pogłębiony. Warto rozważyć także cykl zajęć praktycznych np. konstrukcja ula czy domu dla owadów, zakładanie kwietnej łąki, budowa ogrodu deszczowego, warsztaty designerskie z wykorzystaniem materiałów z recyklingu itp.

mieszkańcy (dorośli)

Dla ogółu dorosłych mieszkańców również warto zorganizować cykl zajęć edukacyjnych (również w formie wyjazdów studyjnych)

przedsiębiorcy

Prowadzenie biznesu w sposób zrównoważony i odpowiedzialny staje się coraz bardziej istotne, planowana jest organizacja szkoleń i warsztatów nt. ekologicznych metod produkcji, wykorzystywania surowców z recyklingu i innych tym podobnych działań.

rolnicy

zagadnienia ekologiczne w produkcji rolnej również syskują na znaczeniu, przez konsumentów poszukiwana jest coraz częściej żywność bio lub eko. Planowana jest organizacja szkoleń i warsztatów nt. ekologicznych metod produkcji rolnej, ograniczania niekorzystnego wpływu rolnictwa na środowisko itp.

urzędnicy

Również działalność administracji w aspekcie środowiskowym ma niebagatelne znaczenie, zarówno podczas świadczenia usług publicznych, organizacji pracy samej administracji jak i w obszarze zamówień publicznych. W związku z tym dla urzędników planowany jest cykl szkoleń uwzględniający kwestie ochrony środowiska z punktu widzenia administracji samorządowej.

Harmonogram/okres planowania

Harmonogram/okres realizacji

Terytorialny zasięg projektu

projekt w założeniu obejmuje wszystkie samorządy tworzące partnerstwo

Komplementarność z innymi projektami

projekt jest komplementarny ze wszystkimi pozostałymi projektami strategicznymi

Struktura organizacyjna

Liczba osób zaangażowanych w Projekt ze strony JST

10 JST x 10 urzędników = 100 osób

Liczba uczestników projektu (odbiorców)

10 JST x 100 uczestników = 1000 osób

Partnerzy
organizacje społeczne
Budżet projektu
Warianty realizacji
Produkty projektu i ich wskaźniki
Szkolenia Warsztaty Seminaria popularyzatorskie Zajęcia edukacyjne
Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki
Transfer wiedzy i dobrych praktyk Uwzględnianie kwestii środowiskowych w działalności gospodarczej, rolnictwie i pracy administracji Wzrost świadomości ekologicznej

8.4. TURYSTYKA +

TURYSTYKA +
Lider projektu – STAROSTWO POWIATOWE
Obszar Projektu - gospodarczy, środowiskowo-przestrzenny
Zgodność z celami
Projekt wprost zmierza do realizacji celu w obszarze środowiskowo przestrzennym tj. wykorzystania endogenicznego potencjału obszaru poprzez: • Ochronę zasobów w szczególności wodnych • Spójną politykę przestrzenną • Kompleksowy, spójny, dostępny i efektywny system połączeń komunikacyjnych • Wzrost świadomości ekologicznej. Projekt bazując na endogenicznych zasobach, zarówno kulturowych (w postaci obiektów dziedzictwa takich jak dworki, pałace, zabytkowe parki), jak i środowiskowych (głównie zbiornikach wodnych, rzecze Warcie, ale także atrakcyjnych krajobrazowo rejonach) ma na celu ich ochronę a także wykorzystanie w celu stymulacji rozwoju gospodarczego. Projekt przyczynia się więc także do realizacji celu gospodarczego tj. Zwiększenia tempa rozwoju gospodarczego a tym samym szybszego wzrost zamożności mieszkańców, przedsiębiorców i samorządów poprzez: • Przedsiębiorczość i rynek pracy oparte na wiedzy (o obszarze i jego potencjałach) • Wsparcie i rozwój lokalnego biznesu • Rozwój współpracy na linii samorząd – przedsiębiorcy Bazując na wiedzy o obszarze i jego potencjałach, projekt wspiera rozwój lokalnego biznesu. Jego realizacja jest także realnym przykładem współpracy na linii samorząd - przedsiębiorcy, bowiem samorządowe inwestycje w infrastrukturę turystyczną przekładają się wprost na rozkwit działalności gospodarczej związanej z tą infrastrukturą.
Opis koncepcji projektu/działania w tym uzasadnienie potrzeby realizacji
Na obszarze partnerstwa zdiagnozowano szereg potencjałów w obszarze tzw. przemysłów czasu wolnego, są to przede wszystkim:

- Rzeką Wartą, lasy, zbiornik Jeziorsko, zbiornik Próba, pomniki przyrody, rezerваты przyrody, dziedzictwo kulturowe, historia, muzeum Miasta i Rzeki warty, neogotycki kościół w Klonowej, muzeum Walewskich w Tubądzinie, barokowy kościół w Goszczanowie, liczne dworki i pałace, zabytkowe parki, niezurbanizowany krajobraz, czyste powietrze (na obszarach wiejskich), trasa rowerowa Sieradzka S-ka, łódzki szlak konny, wyciąg do nart wodnych i port jachtowy na zbiorniku Jeziorsko, szlak walk nad Wartą, stwarzają one realną szansę na rozwój tego sektora gospodarki.

Z drugiej strony zdiagnozowano niedostatki oferty spędzania czasu wolnego jak również deficyty infrastrukturalne: zaniedbane ośrodki wczasowe w Burzeninie, szlak sieradzka S-ka wymagający odnowienia, niewielką ilość ścieżek rowerowych, niewystarczająco rozwiniętą infrastrukturę obsługi ruchu turystycznego, niewielką ilość obiektów noclegowo-gastronomicznych i gospodarstw agroturystycznych.

Potrzeba realizacji projektu wynika więc z jednej strony z posiadanych zasobów i produktów oraz potencjału ich rozwoju z drugiej strony ze zdiagnozowanych deficytów i potrzeb inwestycyjnych. Prawdopodobnie na obszarze partnerstwa znajdują się jeszcze inne nieodkryte dziś obiekty lub miejsca z potencjałem rozwoju przemysłów czasu wolnego jak np. dworzec w Błaskach, zaniedbane stawy i parki, zrujnowane zabytki itp.

Ponieważ obszar partnerstwa nie jest tradycyjnym i rozpoznawalnym miejscem turystyki wakacyjnej należy dążyć raczej do rozwoju turystyki weekendowej i wzbogacenia oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców. Można to osiągnąć poprzez lepsze skomunikowanie atrakcyjnych obiektów, uzupełnienie oferty zarówno, jeśli chodzi o program działania poszczególnych instytucji jak i uzupełnienia natury infrastrukturalnej.

W zasadzie wszystkie wymienione wyżej zasoby i produkty mają potencjał rozwoju. Dobrze zaplanowane, zorganizowane i skutecznie przeprowadzone działania smogą doprowadzić do realnego zsięciowania tych produktów i wykreowania atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego w powiecie sieradzkim.

Projekt zakłada szereg działań, zarówno o charakterze infrastrukturalnym jak i programowym oraz marketingowo-promocyjnym.

Działania infrastrukturalne:

1. Stworzenie spójnej, dobrze oznakowanej i komfortowej sieci ścieżek rowerowych z pełną infrastrukturą obsługi ruchu turystycznego.

- inwentaryzacja posiadanych zasobów (już istniejące trasy, miejsca obsługi itp.)
- wyznaczenie docelowej sieci szlaków rowerowych z infrastrukturą towarzyszącą
- budowa nowych szlaków rowerowych
- remonty istniejących ścieżek i szlaków rowerowych
- wyznaczenie i oznakowanie tras rowerowych

- budowa punktów obsługi turystów (wiaty, punkty gastronomiczne, miejsca do rekreacji)

2. Rozwój infrastruktury turystycznej wokół zbiorników i rzeki Warta

- kompleksowe zagospodarowanie terenu wokół zbiornika Próba

- uzupełnienie zagospodarowania zbiornika Jeziorsko

- rewitalizacja zagospodarowania brzegów rzeki Warta w Burzeninie

3. Rewitalizacja lub utworzenie nowych zbiorników wodnych? (Mam na myśli istniejące w niektórych wsiach stawy itp. to by było zgodne także z trendem tworzenia warunków dla małej retencji)

4. Inwentaryzacja obiektów dziedzictwa kulturowego i rozważenie możliwości ich rewitalizacji, utworzenia skansenu lub przekazania do jednego z istniejących skansenów.

Działania programowe, promocyjne i marketingowe

1. Zsieciowanie oferty poszczególnych atrakcji (publikacja wspólnych map, programu wydarzeń itp.), na wzór np. oferty "Stawów Milickich"

2. Organizacja cyklu wspólnych wydarzeń w okresie letnim typu rajdy, festiwal, jarmark produktów regionalnych itp.

3. Organizacja spływów kajakowych, zawodów motorowodnych, żeglarskich i innych imprez na zbiornikach i Warcie

4. Podjęcie działań (również inwestycyjnych) zmierzających do rozwoju bazy hotelarsko, noclegowo-gastronomicznej, we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami

5. Kampania promocyjna regionu, jego atrakcji i realizowanych projektów

6. Kampania wzmocnienia marki lokalnych i regionalnych produktów (piwa, miody, warzywa, owoce) na wzór "pomidora kaliskiego", "serów łomnickich", "jabłek grójeckich" itp.

Harmonogram/okres planowania

1. Przygotowanie i zawarcie porozumienia/ listu intencyjnego pomiędzy samorządami chcącymi uczestniczyć w projekcie 1 miesiąc

2. Przygotowanie Planu Rozwoju Turystycznego i Przemysłów Czasu Wolnego 4 miesiące

- zlecenie opracowania 1 miesiąc

- analiza istniejących zasobów, potencjałów, niewykorzystanych miejsc i obiektów, połączeń i usług turystycznych 1 miesiąc

- analiza potrzeb w zakresie połączeń 2 tygodnie

- analiza potrzeb w zakresie infrastruktury 2 tygodnie

- wyznaczenie priorytetowych działań i celów strategicznych oraz ramowej sieci połączeń rowerowych 1 miesiąc 3. Opracowanie budżetów i harmonogramów poszczególnych działań 2 miesiące 4. Wyznaczenie podmiotów odpowiedzialnych za realizację
Harmonogram/okres realizacji
Inny dla każdego szczegółowego projektu - do opracowania na późniejszym etapie.
Terytorialny zasięg projektu
Potencjalnie projekt obejmuje całe partnerstwo, ze szczególnym uwzględnieniem gmin posiadających największy potencjał w obszarze przemysłów czasu wolnego: Warty, Burzenina, Tubądzina, Brzeźnia
Komplementarność z innymi projektami
Projekt jest komplementarny z projektami strategicznymi: Transport + - stanowiąc uzupełnienie sieci połączeń komunikacyjnych, Ekologia + - bazując na zasobach przyrodniczych będzie przyczyniał się do wzrostu świadomości ekologicznej, część działań promocyjno-informacyjnych może być wspólna dla obu projektów, oraz uzupełniającymi: WODA + - w zakresie działań zmierzających do rewitalizacji (remontów, lepszego wykorzystania itp.) zbiorników wodnych SIERADZKIE + - działania promocyjne, sieciowanie oferty, wspólne organizowanie wydarzeń kulturalnych przyczynia się do budowy marki partnerstwa KULTURA + - koordynacja działań w obszarze przemysłów czasu wolnego ma wiele punktów zbieżnych z projektem Kultura + BIZNES + - działania samorządów związane z rozwojem przemysłów czasu wolnego są podstawą do rozwoju aktywności komercyjnych w tym obszarze
Struktura organizacyjna
Lider - Starostwo Powiatowe odpowiedzialne za koordynację działań oraz wyznaczanie priorytetów strategicznych a także realizacji inwestycji obejmujących obszar większy niż jedna gmina np. oznakowanie szlaków itp. Poszczególne Gminy w zakresie realizacji inwestycji na swoim obszarze (możliwe partnerstwa lub wspólne realizacje poszczególnych inwestycji np. ścieżek rowerowych)

Partnerzy społeczni - Lokalne Grupy Działania, Lokalne Organizacje Turystyczne - w zakresie zdefiniowania potrzeb i nakreślenia profili funkcjonalnych poszczególnych miejsc i atrakcji Biznes - w zakresie prowadzenia działalności komercyjnej np. gastronomicznej, turystycznej (wypożyczalnie, organizacja spływów, imprez itp.), noclegowej, produkcji lokalnych produktów
Liczba osób zaangażowanych w Projekt ze strony JST
Grupa robocza - Starostwo Wydział Promocji 3 osoby Gminy - kierownik projektu x 9 łącznie 12 osób
Liczba uczestników projektu (odbiorców)
wszyscy mieszkańcy obszaru partnerstwa plus korzystający z usług turystycznych i ścieżek rowerowych; mieszkańcy gmin ościennych odwiedzający obszar partnerstwa
Partnerzy
Lokalne organizacje turystyczne, lokalne NGO, Lokalne Grupy Działania, Lokalny Biznes, Instytucje kultury, właściciele obiektów zabytkowych
Budżet projektu
Działania Infrastrukturalne 5-10 mln zł Działania miękkie 2-3 mln zł Szczegółowy budżet do zdefiniowania na dalszym etapie prac
Warianty realizacji
projekt składający się z wielu komponentów możliwych do niezależnej realizacji, dlatego jest bardzo elastyczny
Produkty projektu i ich wskaźniki
1. Ścieżki rowerowe - km 2. Zrewitalizowane obiekty dziedzictwa - szt. 3. Nowopowstałe atrakcje turystyczne - szt. 4. Działania promocyjno marketingowe - szt, liczba odbiorców

5. Imprezy, wydarzenia - szt, liczba uczestników

6. Utworzone/zrewitalizowane zbiorniki wodne - szt. m3 retencjonowanej wody

Rezultaty bezpośrednie projektu i ich wskaźniki

1. Wzrost ilości odwiedzających atrakcje - liczba

2. Wzrost ilości korzystających z rowerów w codziennej komunikacji - liczba

3. Wzrost atrakcyjności oferty spędzania czasu wolnego - badania społeczne (opinia)

4. Powstanie nowych produktów regionalnych - tak/nie, liczba

